

23. 12. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Diarra proti FIFA: Jak moc se změní svět fotbalových přestupů tak, jak ho známe dnes?

V říjnu 2024 vydal Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) rozhodnutí v případě Lassana Diarra vs. FIFA, které s jistotou zásadně ovlivní současnou podobu přestupových pravidel v rámci evropského fotbalu. Hlavní otázkou tohoto případu, jež byl dlouhodobě diskutován jak odborníky, tak širší sportovní veřejností, je totiž otázka, zda jsou současná přestupová pravidla FIFA v rozporu s právem Evropské unie, a to konkrétně s právem na volný pohyb pracovníků a právem na ochranu hospodářské soutěže. Toto rozhodnutí se přitom může stát precedentem, který přiměje FIFA a další organizace k zásadním změnám v přístupu k pracovním právům hráčů.

V roce 2013 podepsal Lassan Diarra, bývalý hráč velkých evropských klubů jako je Real Madrid, Arsenal nebo Chelsea, čtyřletou smlouvu s ruským fotbalovým klubem FK Lokomotiv Moskva. Jen o rok později však klub smlouvu jednostranně ukončil kvůli údajnému porušení smluvních povinností ze strany hráče, který se údajně nezúčastňoval tréninků tak, jak mu smlouva ukládala. Klub se zároveň obrátil na FIFA Dispute Resolution Chamber a požadoval po hráči kompenzaci ve výši 20 milionů EUR, právě z důvodu předčasného ukončení smlouvy z důvodu neplnění smluvních povinností na straně hráče. Diarra naopak tvrdil, že mu ze strany klubu nebyla hrazena plná odměna, a podal tak v rámci probíhajícího řízení u FIFA na klub protižalobu, v rámci které se této odměny domáhal.

V mezidobí přišla nabídka nové smlouvy od belgického klubu Royal Charleroi. Klub měl však podmínku, že smlouvu s hráčem uzavře pouze v tom případě, pokud mu bude ze strany FIFA a belgického fotbalového svazu poskytnuta záruka, že se nebude muset případně podílet na úhradě kompenzace, kterou po Diarrovi v té době požadoval Lokomotiv Moskva.

Dle článku 17 FIFA Regulations on Status and Transfer of Players (FIFA RSTP) totiž vzniká povinnost kompenzace druhé smluvní straně vždy v případě předčasného ukončení smlouvy. Tuto kompenzaci je pak povinna hradit ta strana smlouvy, která takové předčasné ukončení smlouvy zapříčinila; výpočet této kompenzace se řídí například zbývající hodnotou smlouvy, náklady na náhradu hráče nebo třeba samotnou tržní hodnotou hráče.

FIFA RSTP v souvislosti s kompenzací zároveň stanovuje solidární odpovědnost nového klubu, tj. povinnost se na náhradě kompenzace společně s hráčem podílet, když taková solidární odpovědnost vzniká klubu pokaždé, pokud neprokáže, že svou nabídkou nepřiměl hráče původní smlouvu ukončit. Mimo finanční kompenzaci mohou být klubu uloženy také sportovní sankce v podobě zákazu registrace nových hráčů (národní i mezinárodní přestupy), a to až na dvě přestupová období. Tyto sportovní sankce jsou pak uloženy tehdy, pokud k podpisu smlouvy s hráčem dojde v „ochranné době“, když délka ochranné doby se pohybuje v rozmezí od dvou do tří let v závislosti na věku hráče.

Záruka, že se výše uvedená pravidla neuplatní, a Royal Charleroi se tak nebude muset na kompenzaci podílet, však klubu poskytnuta nebyla, a k podpisu smlouvy tak nedošlo.

V květnu roku 2015 vydala FIFA rozhodnutí, v rámci kterého uložila Diarrovi povinnost uhradit Lokomotivu Moskva kompenzaci ve výši 10,5 milionu EUR. Ačkoliv se hráč proti tomuto rozhodnutí odvolal k Mezinárodnímu rozhodčímu soudu pro sport (CAS), jeho odvolání nebylo úspěšné a původní

rozhodnutí FIFA bylo ze strany CAS potvrzeno.

Lassan Diarra se však odmítal s tímto výsledkem smířit a rozhodl se jít jinou cestou – v prosinci 2015 tak podal u belgického Obchodního soudu v Hainaut žalobu, v rámci které společně zažaloval FIFA a belgický fotbalový svaz o 6 milionů EUR z důvodu náhrady škody ve formě ušlého výdělku způsobeného nucenou nečinností – pod hrozbou solidární odpovědnosti za kompenzaci, kterou po hráči požadoval Lokomotiv, s ním totiž žádný klub nechtěl podepsat novou smlouvu, a Diarra tak nemohl po dobu téměř jednoho roku hrát.

Zde se začala karta obracet, když belgický soud shledal výklad článku 17.2 FIFA RSTP ze strany FIFA tak, jak jej uplatňoval belgický fotbalový svaz, nesprávným, neboť dle závěrů soudu porušuje zásadu volného pohybu pracovníků podle článku 45 SFEU a nařídil žalovaným zaplatit hráči odškodné ve výši 6 milionů EUR.

Ani zde však příběh nekončí, když se proti tomuto rozhodnutí odvolala FIFA, tak v tomto okamžiku reálně začala ta pravá Diarra sága. Odvolací soud totiž předložil věc Soudnímu dvoru EU; předmětem předběžné otázky bylo, zda napadená ustanovení pravidel FIFA jsou, a nebo nejsou v rozporu s právem EU, a to konkrétně s:

- článkem 45 Smlouvy o fungování EU (SFEU) – tj. právem na volný pohyb pracovníků v rámci EU; a
- článkem 101 SFEU, který zakazuje dohody, jež by mohly omezit hospodářskou soutěž.

Soudní dvůr nakonec potvrdil, že přestupová pravidla FIFA, konkrétně požadavek solidarity mezi hráčem a novým klubem v případě kompenzací, narušují právo na volný pohyb pracovníků a soutěžní pravidla EU. Podle závěrů SDEU jsou stanovené kompenzační mechanismy nepřiměřené a přehnané.

Soudní dvůr v rámci svého rozhodnutí mimo jiné konstatoval: *„Profesionální sportovci, stejně jako ostatní pracovníci, musí mít možnost samostatně se rozhodovat o své kariéře bez zbytečných omezení ze strany řídicích orgánů.“*

Rozsudek SDEU má tak potenciál zásadně proměnit fotbalový trh práce. Sama FIFA si přitom nejspíš uvědomuje závažnost situace, když v reakci na rozsudek otevřela Globální diskuzní fórum a vyzvala všechny odborníky z fotbalového světa ke sdílení zpětné vazby, zejména k článku 17 svých přestupových pravidel (FIFA RSTP), který definuje povinnosti hráčů a klubů při ukončení smlouvy.

Kdo byl z rozsudku naopak nadšený, byla mezinárodní hráčská asociace FIFPro, která rozhodnutí přivítala jako vítězství pro práva hráčů, neboť rozsudek poskytuje hráčům větší vyjednávací sílu a mobilitu. Naopak kluby mohou čelit novým výzvám, zejména vyšším přestupovým poplatkům a potřebě přizpůsobit platové podmínky, aby zůstaly konkurenceschopné. Klubové strategie budou muset zahrnovat nové obchodní přístupy a způsoby řízení finančních rizik spojených s investicemi do hráčů.

Rozsudek v případě Diarra vs. FIFA tak představuje potenciální milník v oblasti fotbalových přestupů a práv hráčů. Soudní dvůr EU svým rozhodnutím připomněl, že pracovní práva hráčů jsou v rámci EU nedotknutelná, a naznačil cestu k právnímu prostředí, které podporuje volný pohyb a spravedlivou hospodářskou soutěž. FIFA a další fotbalové organizace nyní čelí tlaku na změny, které mohou navždy ovlivnit pravidla hry nejen v evropském, ale i světovém fotbale.

JUDr. Bára Straková, LL.M.,
advokátka

AegisLaw

Aegis Law, advokátní kancelář, s.r.o.

Jungmannova 26/15
110 00 Praha 1

Tel: +420 777 577 562

Email: office@aegislaw.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnícké osobě](#)